

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ของอำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักแนวคิด ทฤษฎีและผลการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับ และขั้นตอนดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพ เปรียบเทียบ การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย

ระยะที่ 2 ศึกษาข้อเสนอแนะโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพและเปรียบเทียบ การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

วิจัยในครั้งนี้ได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1 ประชากร ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย ในปี พ.ศ. 2556 ทั้งหมด 16 ศูนย์ จำนวน 226 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2556 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของ เครซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) และเทียบสัดส่วนตามจำนวนประชากรของแต่ละตำบล ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก จำนวน 204 คน การเลือกกลุ่มเป้าหมายใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) (ไพศาล วรคำ, 2555 : 91) ดังแสดงไว้ในตารางที่ 7 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

องค์การบริหารส่วนตำบล	ประชากร					กลุ่มตัวอย่าง				
	ผู้บริหาร	บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล	คณะกรรมการศูนย์ฯ	ผู้ดูแลเด็ก	รวม	ผู้บริหาร	บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล	คณะกรรมการศูนย์ฯ	คณะกรรมการศูนย์ฯ	ผู้ดูแลเด็ก
สระใคร	3	5	50	13	71	3	5	44	11	65
คอกช้าง	3	5	40	9	57	3	5	36	8	53
บ้านแฝง	3	5	70	20	98	3	5	59	19	86
รวม	9	15	160	42	226	9	15	139	38	204

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ตอนที่ 2 ศึกษาการจัดการจัดการศึกษาของผู้บริหาร บุคลากรรองการบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการศูนย์ฯ ผู้ดูแลเด็ก เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2555 : 246)

ตอนที่ 3 ศึกษาข้อเสนอแนะที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย

2.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 ศึกษาแนวคิด หลักการ เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเรื่อง การศึกษาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อนำเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า ของ ไทศาล วรคำ (2555 : 246)

2.2.2 ร่างแบบสอบถามการวิจัยตามวัตถุประสงค์ นำแบบสอบถามที่ร่างแล้วมาสร้างแบบสอบถามการวิจัยที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบ กำหนดแนวทางการปรับปรุงแก้ไขเพื่อความเหมาะสม และความถูกต้องของแบบสอบถาม

2.2.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อ 2.3 เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาและความปรนัยของเครื่องมือด้านโครงสร้าง ด้านเนื้อหา และการใช้ภาษา โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC) ซึ่งให้ระดับความคิดเห็นในแบบสอบถามแต่ละข้อ ดังนี้

+1	หมายถึง เห็นด้วย
0	หมายถึง ไม่แน่ใจ
-1	หมายถึง ไม่เห็นด้วย

ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย บุคคลดังต่อไปนี้ คือ

- 1) นายวัชร ไชยเสริม วุฒิการศึกษา ค.ม. (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่งนักบริหารการศึกษา 6 องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านฝาง อำเภอสระใคร จังหวัด
หนองคาย ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
- 2) นางสาวรุ่งทิwa สิงห์ดีชัย วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา)
ตำแหน่งครูชำนาญการ โรงเรียนแก้งใหม่ สพ.หนองคายเขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและ
ตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือ
- 3) นางสาวอุลัย บุญโท วุฒิการศึกษา ค.ม. (การศึกษาปฐมวัย) ตำแหน่งครู
ชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลบึงกาฬวิเศษวิทยุอำนาจศิลป์ อำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ
ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาศึกษาปฐมวัย

2.2.4 จัดทำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข
แล้วให้ประธานกรรมการและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจพิจารณาปรับปรุงแก้ไข
เป็นครั้งสุดท้าย การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดำเนินการโดยนำแบบสอบถามที่
ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ดูแลเด็กในอำเภอ
เมืองซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน คือ ผู้บริหาร 10 คน และผู้ดูแลเด็ก 20 คน จาก
องค์การบริหารส่วนตำบลพระธาตุบังพวน องค์การบริหารส่วนตำบลคำยบกวาน องค์การ
บริหารส่วนตำบลหนองกอมเกาะ องค์การบริหารส่วนตำบลวัดธาตุ องค์การบริหารส่วนตำบล
ปะโค ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ .86 (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient)
ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970)

2.2.5 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการศึกษา
วิจัยต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยหนังสืออนุญาตและขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอ
สระใคร จังหวัดหนองคาย เพื่อแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเพื่อการ
วิจัย

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขออนุญาตและขอความร่วมมือไปยัง
ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

3.3 ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือนักวิชาการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นผู้ช่วยวิจัยเพื่อประสานกับกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามส่งคืนผู้วิจัย โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงทำความเข้าใจ วิธีการและกระบวนการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

3.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่แจกไป 204 ชุดได้รับกลับคืน 204 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ เพื่อวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้อง

4.2 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)

4.3 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อ โดยกำหนดไว้ 5 ระดับ ตามวิธีการของ ลิเคิร์ท (Likert Scale, 1967 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 112) จำนวน 60 ข้อ โดยมีเกณฑ์คะแนนและความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง ระดับการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ระดับการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ระดับการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.4 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนน ไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ แล้วนำมาเทียบเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 96)

4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สถิติดังนี้

5.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม

5.1.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยวิธีหาค่า

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของแต่ละข้อกับคะแนนรวมรายด้าน (Item-total Correlation)

(บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 102 - 103)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - \sum X (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร X กับ Y
	X	แทน	ผลรวมของค่าตัวแปร X
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมของค่าตัวแปร Y
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างค่าตัวแปร X และ Y
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองค่าตัวแปร X
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองค่าตัวแปร Y
	N	แทน	จำนวนคู่ของค่าตัวแปรหรือจำนวนสมาชิกในกลุ่ม

5.2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161 ; อ้างถึงใน

บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 117-119) โดยใช้สูตร

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	K	แทน	จำนวนข้อความทั้งหมด
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

5.3 สถิติพื้นฐาน

5.3.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 124)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ตัวกลางหรือค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

5.3.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 126)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	\bar{X}	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

5.3.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย โดยใช้ F-test (one – way ANOVA) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 143)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบ F เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
	MS_b	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (Mean Square Between Groups)
	MS_w	แทน	ค่าประมาณของความแปรปรวนภายในกลุ่ม

ระยะที่ 2 ศึกษาข้อเสนอแนะโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์การประเมินศูนย์เด็กเล็กดีเด่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

ศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดหนองคาย โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีวิธีปฏิบัติงานเป็นเลิศ 2 แห่ง ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึกในครั้งนี้เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดหนองคาย จำนวน 8 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ได้แก่

- 1.1 นายกององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน
- 1.2 นักวิชาการศึกษา จำนวน 2 คน
- 1.3 ประชากรสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน
- 1.4 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 คน
- 1.5 ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 2 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง รวมทั้งเครื่องบันทึกเสียง ประเด็นคำถามเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดหนองคาย

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- 3.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางในการจัดสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหาที่กำหนด
- 3.2 สร้างประเด็นคำถามที่เหมาะสมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดหนองคาย
- 3.3 นำประเด็นคำถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข และให้ข้อเสนอแนะแล้วนำไปพบผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการถอดเครื่องบันทึกเสียงสรุปตามประเด็นการสัมภาษณ์

5. ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยวิธีการตีความและสร้างข้อสรุป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มีลักษณะเป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ นำเสนอในลักษณะข้อมูลเชิงคุณภาพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY